Civillieta Nr.C12235317
Lietas arhīva Nr. C-2353-17/16
ECLI:LV:DAUT:2017:1005.C12235317.1.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2017.gada 5.oktobrī, Krāslavā

Daugavpils tiesas
tiesnese G.Kusiņa
izskatīja rakstveida procesā civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības „Baltijas Apdrošināšanas Nams" maza apmēra prasība pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Apdrošināšanas akciju sabiedrība „Baltijas Apdrošināšanas Nams" iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ par 148,07 *euro* piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2015.gada 27.februārī starp prasītāju un apdrošinājuma ņēmēju /pers. D/ tika noslēgts sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgums, par ko prasītājs ir izdevis polisi Nr.SNB198680, saskaņā ar kuru prasītāja apdrošināja transportlīdzekļa BMW 530, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību.

2015.gada 26.jūlijā Aglonas ielā 1, Preiļos, starp transportlīdzekli BMW 530, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kuru vadīja atbildētājs un transportlīdzekli VOLVO V70, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, notika ceļu satiksmes negadījums, ko apliecina starp atbildētāju un VOLVO V70, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, vadītāju aizpildītais saskaņotais paziņojums.

Par notikušo ceļu satiksmes negadījumu prasītājs 2015.gada 30.jūlijā saņēma OCTA apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, saskaņā ar kuru prasītājam tika paziņots par ceļu satiksmes negadījumu, un pieteikti cietušajam transportlīdzeklim ceļu satiksmes negadījuma rezultātā nodarītie bojājumi. Tā kā atbildētājs tika atzīts par ceļu satiksmes negadījuma izraisītāju, prasītājam, saskaņā ar OCTA likuma 18.pantu un 31.panta otro daļu iestājās pienākums atlīdzināt cietušajam transportlīdzeklim ceļu satiksmes negadījuma rezultātā nodarītos zaudējumus, par ko prasītājs pieņēma lēmumu un pārskaitīja cietušā transportlīdzekļa īpašniekam zaudējumu summu 137,91 *euro* apmērā.

Ņemot vērā, ka atbildētājs OCTA likumā paredzētajā termiņā nav iesniedzis savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru apdrošinātājam, prasītājs, pamatojoties uz OCTA likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu 2016.gada 10.februārī nosūtīja atbildētājam regresa pieteikumu, lūdzot līdz 2016.gada 9.martam atlīdzināt cietušajam transportlīdzeklim nodarītos zaudējumus 137,91 *euro* apmērā, taču atbildētājs nodarītos zaudējumus neatlīdzināja.

Pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pantu, 31.panta otro daļu, 41.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu, Civillikuma 1753., 1756., 1765.pantu, lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai zaudējumus 137,91 *euro*, likumiskos procentus 10,16 *euro* un tiesāšanās izdevumus, noteikt prasītājai tiesības saņemt 6 % gadā no nesamaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$panta pirmā daļa paredz lietas par maza apmēra prasībām izskatīt rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

2017.gada 12.septembrī tiesnese noteica civillietas izskatīšanu rakstveida procesā, prasītājai un atbildētājam ir paziņots datums, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{22}$panta pirmo daļu, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei.

Atbildētājs/pers. C/ nav iesniedzis paskaidrojumu par prasības pieteikumu, puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē un nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006, lpp.209.).

Lietas materiāli apstiprina, ka 2015.gada 27.februārī AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams" un apdrošinājuma ņēmējs /pers. D/ noslēdza sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgumu, par ko prasītāja ir izdevusi polisi Nr.SNB198680, saskaņā ar kuru prasītāja apdrošināja transportlīdzekļa BMW 530, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, īpašnieka civiltiesisko atbildību ar līguma darbības periodu līdz 2016.gada 27.februārim (lietas 11.lapa).

2015.gada 16.jūlijā Preiļos, Aglonas ielā 1 starp prasītājas apdrošināto zaudējumu nodarījušo transportlīdzekli, kuru vadīja atbildētājs, un transportlīdzekli VOLVO V70, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, notika ceļus satiksmes negadījums, ko apliecina starp zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa vadītāju, t.i., atbildētāju, un cietušā transportlīdzekļa vadītāju aizpildīts saskaņotais paziņojums (lietas 12.lapa).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18.pantu, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā novērtētos zaudējumus, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarīti trešajai personai. Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta otrā daļa paredz, ka zaudējumu atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību. Šā panta desmitā daļa nosaka, ja nodarītos zaudējumus saskaņā ar brīvprātīgās apdrošināšanas līgumu ir atlīdzinājusi cita apdrošināšanas sabiedrība, apdrošinātājs, kurš apdrošinājis ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs (ja apdrošināšanas atlīdzība izmaksājama no Garantijas fonda) atlīdzina šajā likumā noteiktajā kārtībā aprēķinātās un izmaksātās atlīdzības summu.

Prasītāja 2015.gada 30.jūlijā saņēma OCTA atlīdzības pieteikumu par transportlīdzekļa bojājumiem vai bojāeju (lietas 13.-15.lapa).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta pirmo daļu, apdrošinātāji, kas ir apdrošinājuši ceļu satiksmes negadījumos iesaistīto transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs, ņemot vērā

ceļu satiksmes negadījuma apstākļus, izvērtē un nosaka katras ceļu satiksmes negadījumā iesaistītās personas atbildību par nodarītajiem zaudējumiem.

Saskaņā ar 2015.gada 30.jūlija transportlīdzekļa apskates protokolu un 2015.gada 4.augusta zaudējumu aprēķinu, transportlīdzekļa VOLVO V70, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, remonta izmaksas sastāda 137,91 *euro* (lietas 18.-19.lapa).

Zaudējuma apmērs ir noteikts, atbilstoši Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 37.panta trešajai daļai, kas nosaka, ka veikt transportlīdzekļa tehnisko ekspertīzi un novērtēt zaudējumus sakarā ar transportlīdzeklim nodarīto bojājumu Latvijas Republikā ir tiesīgs Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja sertificēts eksperts. Savukārt zaudējumu aprēķinu eksperts veic pamatojoties uz MK 2005.gada 12.aprīļa noteikumiem Nr.251 "Transportlīdzekļu tehniskās ekspertīzes un tehnisko ekspertu sertificēšanas noteikumi". Ievērojot minēto, ceļu satiksmes negadījumā cietušā transportlīdzekļa zaudējumus 137,91 *euro* ir noteicis sertificēts eksperts, saskaņojot zaudējumu aprēķinu, ņemot vērā cietušajam transportlīdzeklim nodarītos bojājumus, kas ir fiksēti cietušā transportlīdzekļa apskates protokolā.

N o 2015.gada 11.augusta rīkojuma par izmaksu Nr.OC15/2070-1 un 2015.gada 12.augusta maksājuma uzdevuma Nr.E15601 izriet, ka prasītāja atlīdzināja ceļu satiksmes negadījuma rezultātā transportlīdzeklim VOLVO V70, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, nodarītos zaudējumus 137,91 *euro* apmērā (lietas 20.-21.lapa).

Tiesa atzīst, ka prasītāja ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma nosacījumiem, kā rezultātā prasītāja ir cietusi zaudējumus.

Saskaņā, ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 36.panta otro daļu ceļu satiksmes negadījumā iesaistītajam transportlīdzekļa vadītājam ir pienākums nekavējoties (tiklīdz tas iespējams) paziņot par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos apdrošinātājam vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam šādā veidā: 2) ja transportlīdzekļa īpašnieks ir persona, kura nepretendē uz apdrošināšanas atlīdzību, viņš iesniedz apdrošinātājam, ar kuru noslēgts civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas līgums, vai, ja tāda nav, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam aizpildītu saskaņoto paziņojumu 10 dienu laikā no ceļu satiksmes negadījuma dienas gadījumā, kad ceļu satiksmes negadījuma apstākļi fiksēti, izmantojot saskaņotā paziņojuma veidlapas, vai rakstveidā informē par ceļu satiksmes negadījumu, ja ceļu satiksmes negadījuma apstākļus fiksējusi Valsts policija.

Kā izriet no iepriekš minētās tiesību normas, tad tieši atbildētāja pienākums bija nekavējoties paziņot apdrošinātājam par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, iesniedzot aizpildītu saskaņoto paziņojumu. Ceļu satiksmes negadījumā iesaistītā transportlīdzekļa vadītājam šādi jārīkojas, lai nodrošinātu apdrošinātāju ar savlaicīgu informāciju par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos un spēju iesaistīties tālāk veicamajās darbībās (*skat. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016.gada 31.augusta spriedumu lietā Nr.SKC-0299-16*).

Saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1) punkta d) apakšpunktu apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas nav iesniedzis aizpildītu saskaņoto paziņojumu šajā likumā noteiktajā kārtībā vai nav sniedzis informāciju par ceļu satiksmes negadījuma apstākļiem apdrošinātājam pēc tā pieprasījuma.

Konstatējot, ka atbildētājs Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likumā paredzētajā termiņā nav iesniedzis prasītājai savu saskaņotā paziņojuma eksemplāru, prasītāja, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu, 2016.gada 9.februārī nosūtīja atbildētājam regresa pieteikumu Nr.JD-2.1/16-0056 (lietas 22.lapa), lūdzot līdz 2016.gada 9.martam atlīdzināt zaudējumus 137,91 *euro*.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka prasītājai ir regresa prasījuma tiesības pret atbildētāju saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 1.daļas 1.punkta „d" apakšpunktu.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka zaudējumus atbildētājs ir atlīdzinājis.

Tiesa secina, ka prasībā izklāstītie apstākļi pierādīti ar lietā iesniegtiem rakstveida pierādījumiem kopumā, un prasība ir pamatota ar iepriekš norādītajām likumu normām, tāpēc no atbildētāja par labu prasītājai regresa kārtībā piedzenami zaudējumi prasības summas apmērā.

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā, ka atbildētājs labprātīgi nav atlīdzinājis prasītājai nodarītos zaudējumus, tiesa atzīst, ka atbildētājam ir pienākums maksāt kavējuma procentus par laiku no 2015.gada 9.marta līdz 2017.gada 31.maijam 10,16 *euro* apmērā.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā ir konstatējami priekšnoteikumi zaudējumu prasības apmierināšanai - prasītājai radušies zaudējumi sakarā ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, zaudējumu apmērs, atbildētāja vainojamība ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanā un cēloniskā sakara esamība starp atbildētāja neatļauto darbību un zaudējumiem, kas radušies prasītājai. Tiesas rīcībā nav pierādījumu tam, ka atbildētājs prasītājai radušos zaudējumus ir atlīdzinājis. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami zaudējumi 137,91 *euro* un likumiskie procenti par laika periodu no 2015.gada 9.marta līdz 2017.gada 31.maijam 10,16 *euro*.

Prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6 % no simta gadā no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

No atbildētāja par labu prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi 74,44 *euro* – valsts nodeva 71,14 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,30 *euro* par prasības pieteikuma noraksta piegādi un paziņojumu nosūtīšanu pusēm.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 97., 193., 195., 250.$^{25}$pantu tiesa

nosprieda

Prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai „Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr.40003494976, zaudējumus 137,91 *euro* (viens simts trīsdesmit septiņi *euro* 91 cents), likumiskos procentus par laika periodu 2015.gada 9.marta līdz 2017.gada 31.maijam 10,16 *euro* (desmit *euro* 16 centi) un tiesas izdevumus 74,44 *euro* (septiņdesmit četri *euro* 44 centi), kopā 222,51 *euro* (divi simti divdesmit divi *euro* 51 cents), ieskaitot kontā Nr.LV48HABA0001408062030 AS „Swedbank", HABALV22.

Noteikt apdrošināšanas akciju sabiedrībai „Baltijas Apdrošināšanas Nams" tiesības saņemt no /pers. C/ sešus procentus gadā no galvenā parāda 137,91 *euro* (viens simts trīsdesmit septiņi *euro* 91 cents) līdz sprieduma izpildei vai brīdim, kad procentu summa sasniegs galvenā parāda apmēru.

Noteikt /pers.C/termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2017.gada 5.oktobra, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Daugavpils tiesā.

Tiesnese G.Kusiņa